



PAPI KÉPZÉS  
*a bérnyújtásról*

## et agebatur in Spiritu in desertum



A puszta a csend, s a csendben az Istennel és önmagunkkal való találkozás helye évezredek óta... Mózes, Illés, majd Jézus is a pusztába megy, hogy életének mozgatórugóit felismerje Isten fényében. A puszta a megtérés és az elfogadás helye: „Add, hogy kijavítsam, ami kijavítható, elfogadjam, ami megváltoztathatatlan és felismerjem a kettő közötti különbséget!” A puszta a meglepetés helye is: Mózeshez hasonlóan előbb eltakarjuk arcunkat, s aztán lassan megnyílunk Isten szavára, amely küldetést ad és visszavezet az emberek közé.

# Bérmálás szentsége







# Mai problematika

II. Vatikáni Zsinat után **liturgikus és kateketikai** gyakorlatban nőtt a bérmálás értéke

- Teológiáját bizonytalanság jellemzi.
- Közép Európa – (kis)gyermekként megkeresztelt és azóta áldozáshoz járult serdülő fiatal – Lélek adományozásának szentsége
- Bérmálás felnőttég szentsége?
- Hitetlenség elleni harcban erősít meg?
- Megfelelő kor?
- Ünneplés gyakorisága?
- Kiszolgáltató?
- Ökumenikus gondolkodás felveti a konfirmációval való összehasonlíthatóság kérdését... (ThSch)

**A keresztség, az Eukarisztia a keresztény nevelés és -élet NEM ajándékozott Szentlelket?**

# Hit valóra váltásának szentsége

Egyház tagjává tevő **folyamat** teljességéhez tartozik

egységes beavatás – elkülönülő részekben

„Megkereszteltek minket a látható vízben, és megkereszteltek minket a krizmával való megkenésben.” – Órigenész

A bérmálás erősíti és megpecsételi a keresztségben elkezdődött életet.

A keresztség és bérmálás megkülönböztetése éppúgy vonatkozik a szertartásra mint a szentség tartalmára...a megalapozás a keresztségben történik amelyben szintén megvalósul a Lélek adományának és ezzel az Istennel való kapcsolatnak az elnyerése.(GLM)

Mk 1,1 - Jézus Krisztus, **Isten Fia...**

Lk 4, 18.21 - „Az **Úr Lelke van rajtam**, azért kent fel engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek. Elküldött, hogy hirdessem a foglyoknak a szabadulást, a vakoknak a látást, hogy szabadon bocsássam az elnyomottakat... „Ma beteljesedett az Írás, amit az imént hallottatok.”

ApCsel 4,27 - ...összefogott ebben a városban Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izrael népével **fölkent, szent szolgád**, Jézus ellen...

2Kor 1,21.22 - Isten az, aki minket veletek együtt **megerősít és fölken** Krisztusban.  
**Pecsétjével megjelölt minket, és foglalóul a szívünkbe árasztotta a Lelket.**

Ef 4,30 - Ne okozzatok szomorúságot Isten **Szentlelkének**, akivel meg vagytok **jelölve** a megváltás napjára.

1 Jn 20.27 - Titeket azonban **fölkent** a Szent, és ezt mindannyian tudjátok.

A tőle kapott **kenet** maradjon meg bennetek, és akkor nincs szükségetek rá, hogy bárki is tanítson benneteket, hiszen **kenete** megtanít benneteket mindenre, s ez igaz, nem hazugság.

Aszerint, ahogy tanított benneteket, maradjatok benne. (GLM)

## **ApCsel 8, 14-17**

*Amikor a Jeruzsálemben maradt apostolok meghallották, hogy Szamária elfogadta az Isten szavát, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost. Amikor megérkeztek, imádkoztak értük, hogy megkapják a Szentlelket. Mert még egyikükre sem szállt le, csak meg voltak keresztelve az Úr Jézus nevére. Rájuk tették hát kezüket, s erre megkapták a Szentlelket.*

**Lélek ajándékozás külön, a keresztséggel nem azonos, az apostoloknak és utódaiknak fenntartott cselekmény bizonyítéka – újszövetség szerinti.**

---

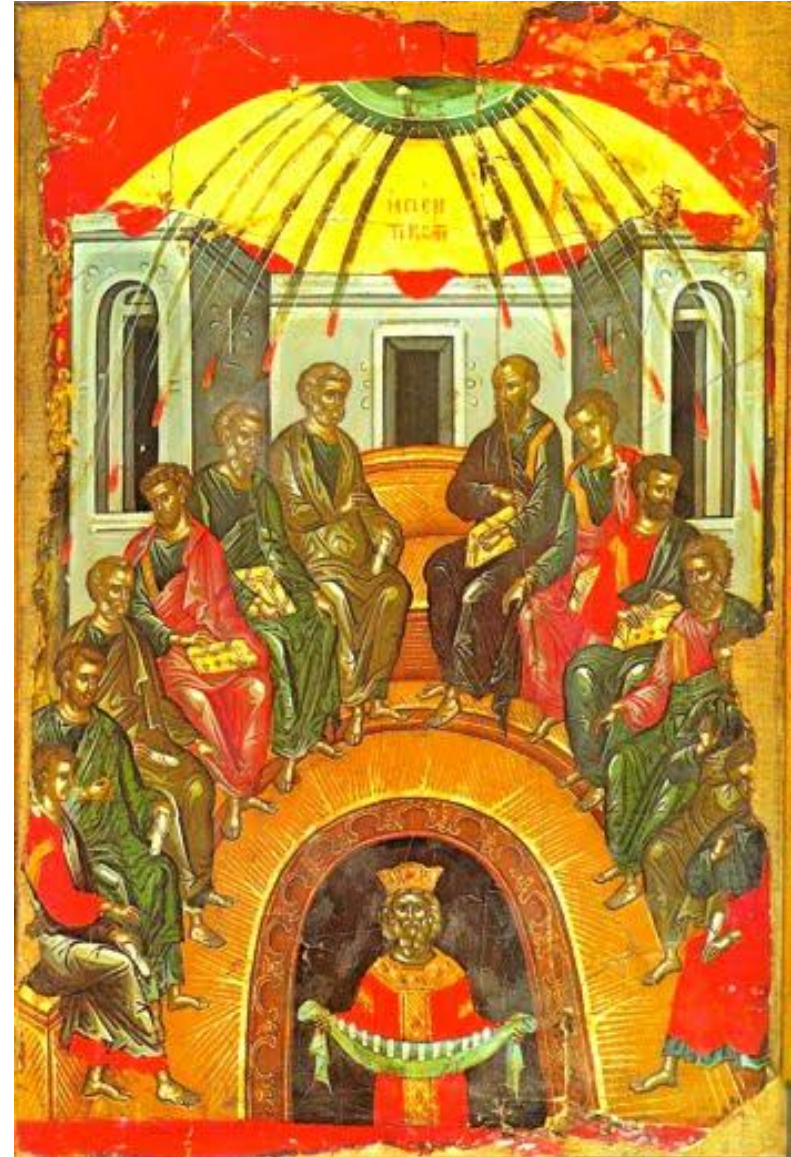
- Isten Igéjének és az Egyháznak Isten Lelke által mozgatott terjedés ami **átlép minden eddigi határt**
- Szamáriában először jön létre zsidókból és szamaritánusokból gyülekezet
- apostolok biztosítják a kapcsolatot az ősgyülekezettel
  - Fülöp az etióp udvari szolgát megkeresztelte, anélkül, hogy ahhoz valamit hozzá kellett volna tenni (ApCsel 8, 26-40)
  - Ananiás Pált megkeresztelte, rátette a kezét és megadta neki a Szentlelket (ApCsel 9, 17sk) (ThSch)

# Lukács evangéliuma

## Apostolok Cselekedetei

- a pneumatikus teológia 50 napos közbülső időt szerkeszt a húsvéti esemény és a Lélek eszkatológikus pünkösdi elküldése között
- megteremti annak előfeltételét, hogy a beavatás két egymáshoz kapcsolódó, de egymással nem teljesen megegyező szentségi szertartásban valósuljon meg: a víz fürdőjében és a kézrátételben

(GLM)



# SZIMBOLIKA

kézrátétel	megkenés	megpecsételés
<ul style="list-style-type: none"><li>• elfogadás</li><li>• Isten életterébe való befogadás</li><li>• (elidegenítő) bűn gyógyítása</li><li>• küldetés</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• illat (fürdő után)<ul style="list-style-type: none"><li>• birkózás – megragadhatatlan</li></ul></li><li>• (papok, királyok) hivatalba való beiktatása</li><li>• Lélek ajándékozás (1 Sám 16,13) Újszövetségben nincs nyoma</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• (szerződések) hitelesítése</li><li>• (személyes) tulajdon megjelölése</li><li>• (szökött rabszolgák) megbélyegzése</li><li>• körülmetélés mint pecsét</li></ul>

# II. század vége III. század eleje

## Hippolütosz – Traditio Apostolica

(a kézrátétel alatt a püspök így imádkozik:)

„Urunk, Istenünk, aki arra méltattad őket, hogy a Szentlélekben való újjászületés fürdője által elnyerjék bűneik bocsánatát, töltsd el őket kegyelmeddel, hogy **akaratom szerint szolgáljanak neked**, mert tiéd a dicsőség, Atya és Fiú, a Szentlélekkel együtt, a szent egyházban, most és mindörökké. Ámen.”

(GLM)

Tertullianus	Cyprianus	Jeruzsálemi Kürillosz	Ambrus	Ágoston
<p>„a kézrátétel a Szentlélek erejét hívja le”</p> <p>(GLM)</p>	<p>három beavató szentség: baptisma spirituale seu confirmatio</p> <p>megerősítés</p>	<p>„...a homlokra és érzékszervekre kent szentelt olaj Krisztus kegyelmének, a Lélek elnyerésének eszköze...arra van megbérmálva, hogy lelki fegyverzettel küzdjön Isten ellenségei ellen...”</p>	<p>„...a Lélekkel való megpecsételés a beavatás beteljesítése... képessé tesz arra, hogy részt vegyen az egyház szentségi és papi életében.”</p>	<p>különálló püspöki kézrátétel a homlok megjelölésével</p> <p>„megkapja az örök életet, a szeretet adományát, a Krisztussal való közösséget ... és a részesedést az papi, prófétai és királyi szolgálatban.”</p> <p>(kérdéses a viszony a bérmálási kézrátétel és a kiengesztelődéskor alkalmazott kézrátétel között)</p> <p>megismételhetetlen</p>

# IV. század a kézzátétel elszakítása a kereszttségtől

- korai gyermek keresztelés szükségessége (áteredő bűn tana)
- megkeresztelt eretnekek felvétele püspöki kézzátétellel de keresztelés nélkül
- filiális gyülekezetek alapítása (presbiterek keresztelnek, később történik a kézzátétel a püspök által CONFIRMATIO – megerősítés)

(ThSch)

- klinikusok (betegágyon megkereszteltek) gyógyulásuk után a püspökhöz kellet járuljanak kézzátételre és megkenésre
- vidéki (helyi) egyházak létrejötte
- keresztelendők nagy száma – kiszolgáltatásban a papok segítséget nyújtottak
- gyermekkeresztelések nagy száma (keleti és nyugati hagyomány szétválása)

(GLM)

XII. század - saját szertartás - külön kegyelmi adományban részesít – megdicsőült  
Úr jelenben működő kegyelme kíséri

## **Petrus Lombardus**

- püspök a kiszolgáltató - (kiszolgáltató miatt nagyobb mint a keresztség)
  - megismételhetetlen
  - Keresztségtől különböző sajátos kegyelem – MEGERŐSÍTŐ
  - Szentlélek a megkereszteltet a beteljesülés útján vezeti
- (keresztség önmagában teljes)

(GLM)

## **Bonaventura**

- Krisztus nevében erős harcos legyen
- hitet bátran és nyíltan megvallja

## **Aquinói Tamás**

- sorrend nem cserélhető fel (feltételezi a keresztség karakterét)
- tökéletesedésre szolgál (vs. szükséges)
- non exhibendo sed promittendo

(nem átadással, hanem ígérettel)

- keresztség leértékelése – püspöki hivatal túlértékelése
- megkenés olaja babonák talaja lehet
- nem külön szentség a krisztusi alapítás kérdése miatt
- a megkeresztelt gyermekek katekatikai oktatása jelentős a hit üdvösségre vezető szerepe miatt
- Martin Bucer +1551 (strasbourgi reformátor valószínűleg Rotterdami Erasmustól indítva) katekumenátust dolgozott ki, amit nyilvános hitvallás és kézrátétel zár le ►  
**protestáns konfirmáció kialakulása**

**Reformátorok – mivel a bérmálást nem Krisztus alapította nem lehet külön szentség**

**Tridenti Zsinat igazolja a bérmálás szentségi voltát  
(DH 1628, 1629, 1630)**

## II. Vatikáni Zsinat

### 20. század – liturgikus megújulás

- SC 71 teljes beavatási folyamat - beavatás misztériumának egysége
- egyénileg kiválasztott bérmaszülők – az út kísérői
- együtt ünneplés a közösséggel – az Eukarisztia ünneplésébe kapcsolva
- felnőttek beavatása – keresztség és bérmálás egy ünneplés
  - püspök - minister originarius (eredeti) (LG26)

---

„A bérmálás szentségével (a hívők) még tökéletesebben kötődnek az egyházhoz, a Szentlélek különleges ereje tölti el őket, ezért szigorúbb a kötelezettségük is, hogy Krisztus igazi tanúiként szavakkal és életmódjukkal terjesszék és védelmezzék a hitet” (LG 11).

---

Sebök Sándor, főtábornok, plébános: A kötelességek jele (Signum obligativum)

- a. tanúságtevő élet, b. imaapostolság, c. szóbeli megvallás, d. közösség anyagi támogatása,  
e. vértanúi lelkület

Katolikus Pedagógiai Intézet - Vallásos és erkölcsi neveléssel foglalkozó munkacsoport, 2019.10.10.

1971 augusztus

**VI. Pál pápa «Divinae Consortium naturae» c. apostoli konstitúciója (=DCN)  
«Ordo Confirmationis» (=OC), (a teljes fordítást lásd OBP Budapest 1973., 267-343).**

A bérnialást korunk egyházi dokumentumai úgy határozzák meg, mint a **kereszttség megpecsételését, a keresztény nagykorúság és küldetés szentségét** (vö. DCN – OBP 269; OC 11-12). Tehát a lelkipásztorkodásnak is úgy kell arra tekintenie, mint a szentségre, amelyben azok, akiket kiskorú gyermekként kereszteltek meg, most érett korban **hitvallást tesznek, és öntudattal Krisztus Evangéliumának és az egyház krisztusi küldetésének szolgálatába lépnek.**

(Dr. Tomka Ferenc, katolikus lelkipásztor, egyetemi tanár)

A bérnialásban a keresztények (az apostoli konstitúció meghatározása szerint):

- 1. megkapják a Szentlélek szavakkal ki nem fejezhető ajándékát, amely
- 2. sajátos erővel ruházza fel őket, szentségi jegyet vés beléjük,
- 3. hogy szorosabban kapcsolódjanak az egyházhoz
- 4. és elkötelezve érezzék magukat, hogy mint Krisztus igazi tanúi a hitet szóval és tettel terjesszék és megvédjék (DCN-OBP 269. o.).

# A bérmálás felvevői és a bérmálkozó kora

felszínen van a teológiai kérdés: *mi a bérmálás jelentősége* a keresztséghez viszonyítva; és az elméleti-gyakorlati kérdés, hogy *melyik életkorban* kell kiszolgáltatni a szentséget.

- a gyermekek korai (7-12 év körüli) bérmálása mellett foglal állást.
- amely a bérmálásnak olyan korra való halasztását kívánta, amelyben a bérmálandó valóban személyes döntésre képes (13-20 év).
- Rahner és társai teológiai érveléssel világítják meg véleményüket: A szentségekben – a Szentháromság életében való részesedés szempontjából – ugyanaz az egyfajta kegyelem (*gratia increata*) működik: maga Isten élete bennünk. A szentségek – a felvevő szempontjából – annyiban különböznek egymástól, amennyiben különböző „határhelyzetekben”, különböző élethelyzetekre készítik elő a felvevőt.
- Az új szentségteológia és pasztorálteológia több képviselője számára tehát a bérmálási életkor nem csupán pragmatikus kérdés (amelynek segítségével a serdülőkor hitoktatását biztosítani akarják), hanem dogmatikai.

Természetesen súlyos érvet hoznak fel azok is, akik a 14 év körüli bérmálás mellett vannak: A bérmálás kegyelmet közvetít – mondják. Ne fosszuk meg az érlelődés korába lépő fiatalokat ettől a kegyelem-forrástól, amely segítségükre lesz, hogy e nehéz korban jól áthaladjanak a felnőtt kor felé.

(felnőttek –OICA)

# Felkészülés a bérmálásra

A bérmálás szentségéhez az járulhat, aki „alaposan fel van készítve a szentség vételére”, írja elő az OC (OC 3,12 – OBP 276., 280. o.; 890.k.). A bérmálási katekézisnek a „Krisztusban való nagykorúságra”, a felelős egyháztagságra, a keresztény felnőttiségre kell elvezetnie.

Az OC megfogalmazza a felkészülés céljait: „Legyen általa tudatossá, mit jelent a hívő ember életében a teljes engedelmesség Krisztusnak, és az állhatatos tanúságtétel őróla”; hogy „ránevelődjenek az apostolságra”, az Egyház építésére, missziós küldetésében való részvételre (OC 1-2, 11-12. OBP 280).

- a) Ismeret: ismerjék meg hitünk alapjait úgy, hogy „készen legyenek választ adni
- b) Evangéliumi élet: felfedezzék – hogy egész kereszténységünk élet
- c) Diakonia – szeretetszolgálat: „A felebaráti szeretet minden hívő feladata
- d) Koinonia – az egyház közösségének építése, a bértámlkozó az egyház építő tagjává akar válni
  - – bekapcsolódás a plébánia életébe - „befogadó csoport”
  - – bekapcsolódás az egyház életébe
- e) Martüria – Tanúságtétel – misszió a fiatal igényli az aktivitást, az apostolság, a tanúságtétel a keresztény aktivitás lényegi része
- f) Liturgia – megszerettetni, aktív részeseivé tenni

# Kateketikai alapelvek a fiatalok felkészítésére vonatkozóan

„Az a katekézis lesz gyümölcsöző, amely a gyermekek, serdülők és ifjak – **életük minden problémáját érzékelő** – lelkipásztori gondozásának összefüggésében tud kibontakozni. Ennek érdekében a katekézist ki kell egészítenie a helyzetelemzésnek, a humán és pedagógiai tudományok eredményeinek, laikus hívők s a fiatalok részvételének.”

„A katekézis hatékonyságát biztosítja és növeli a **jól irányított csoport** tevékenysége, a jól működő ifjúsági egyesülethez tartozás, a fiatalokkal való személyes törődés, beleértve a lelkivezetést is.”

A fiatalok katekézisének **új utakon** kell elindulnia, nyitottnak kell lennie ezen korosztály teológiai, etikai, történelmi, szociális, stb. problémái előtt.

Helyet kell biztosítani benne az igazságra és az Evangélium szerinti szabadságra nevelésnek, a hivatást tisztázó beszélgetéseknek, a keresztény elkötelezettségnek a társadalom iránt, a missziós felelősségnek. **A fiatalok mai evangelizációjának gyakran inkább missziós, mint szoros értelemben vett katekumenátus jellegűnek kell lennie...**

Megoldandó a fiatalok nyelvezetének (felfogás, érzékenység, ízlés, stílus, szótár, stb.) problémája. Ezért sürgetően **szükség van a katekézis fiatalokhoz való alkalmazkodására**, amely képes, türelemmel és bölcsen, lefordítani a fiatalok nyelvére Krisztus üzenetét, anélkül, hogy elárulná azt. (KÁD 184-185).

# A felkészítés közreműködői

- 1) Isten népe

Egyetlen szentség sem független az egyháztól, mégis a bérálás különösen szoros kapcsolatban van vele, ezért a felkészítésben is kiemelt szereppel kell bírnia a helyi egyháznak. „Kiváltképpen magára Isten népére tartozik – írja az OC –, hogy előkészítse a megkeresztelteket a bérálás szentsége vételére” (OC 3 – OBP 276. o.). Nemcsak a felnőttkorban bérálkozókra, hanem a fiatalokra is érvényes: „a keresztény közösséggel, valamint az egyes hívekkel való kapcsolat által kapják meg a támogatást, hogy ránevelődjenek a tanúságtételre, továbbá, hogy meglegyen az igényük az Eukarisztia vételére” (OC 12 – OBP 280. old.).

A német nyelvterület egyházaiban néhány évtizede gyakorlat, hogy az elsőáldozásra és bérálásra készülő gyermekeket-fiatalokat kisebb csoportokra osztják, és azokat rábízzák egy elkötelezett keresztény házaspárra, hogy legyen gondozójuk (tágabb értelemben kezesük), a vezetőjük a közösségbe lépésben. A kezdeményezés sok gyümölcsöt termett, mind a meghívott felnőttek, mind a szentségre készülők számára.

Ha korunkban a magyar egyház sokfelé hiányt érez a befogadó közösségek terén, ez csak növeli a mai keresztény és lelkipásztor feladatát.

- 2) A szülők

Az OC hangsúlyozza, hogy «többnyire a keresztény szülők dolga, hogy gondosan vegyenek részt gyermekeiknek a szentségi életre vezetésében. Ezt oly módon teszik meg, hogy egyrészt segítik kialakítani és fokozatosan növelni bennük a hit szellemét, másrészt a hitoktatást nyújtó intézmények révén készítik őket elő a bérmálás és az Eukarisztia gyümölcsöző vételére» (OC 3 – OBP 276. o.). – Minél korábban szolgáltatjuk ki a bérmálás szentségét, annál alapvetőbb a szülők szerepe.

Több főpásztor, már a kommunizmus idején előírta, hogy „a plébános igyekezzék a bérmálási előkészületbe bevonni a szülőket. Így pl. a szülő kedves kötelessége legyen, hogy gyermekét a bérmálással kapcsolatban – talán újból – megtanítsa a legfontosabb imákra. Már jelentkezéskor, a szülők jelenlétében vizsgálzzanak a gyermekek ezekből.”(Esztergomi em. körlevél 356/1972; Váci em. körlevél 921/1974 stb.) – A szülők hitbeli képzésére hívnak újabban a magyar egyházmegyei szinódusok rendelkezései: A szülőknek is biztosítsunk hitbeli képzést, felnőtt hittant. „A szentség kiszolgáltatása előtt szervezzünk a szülők és bérmaszülők számára lelki programot.

- 3) A bérmaszülő

A bérmaszülő szerepe hasonló, mint a keresztszülőé: «legyen segítségére a megbérmálnak a keresztségben tett ígéret hűségese megtartásában» (OC 5 – OBP 277. o.; 892-893.k).

Bérmaszülő az lehet, 1. akinek megvan a kellő érettsége (a 16. évet betöltötte), 2. a katolikus egyház tagja, a keresztség, a bérmálás, az Eukarisztia szentségében részesült, 3. és nincs jogilag eltiltva a bérmaszülői tiszttől (893. k.).

A bérmaszülők esetében általában határozottabban megkívánhatjuk, hogy az egyházi előírásoknak megfelelően alkalmas, hívő személy legyen.

#### 4) A lelkipásztorok és munkatársak

A pap-lelkipásztorok (és a lelkipásztori munkatársak) feladata «gondoskodni arról, hogy 1. minden megkeresztelt ember eljusson a beavatás teljességére, 2. és alaposan elő legyenek készítve a bérmálásra» (OC 3 – OBP 276. o.).

Feladatuk tehát, hogy úgy törődjenek a megkereszteltekkel, hogy azok el is jussanak a keresztény nagykorúságra.

Egyidejűleg szembe kell szállniuk a gyakorlattal, amely csak „át akar esni” a bérmáláson, mert kötelező formaságnak tartja azt. (emiatt a szentség sok esetben „az egyházból való kibérmálkozást” jelenti). Nem arra kell törekedniük, hogy a plébánián jó legyen a statisztika: a megbérmáltak aránya. Küldetésük, hogy tanúságtevő keresztényeket neveljenek, akik alkalmasak a bérmálásban vállaltak szerinti apostoli, egyház-építő életre.

# A bérnialást követő mősztagógia

**„A bérnialás után ne szűnjék meg a velük való foglalkozás, hogy a megbérnialtak egyre inkább bekapcsolódjanak az egyházközség életébe.”**

Egész lelkipásztorkodásunknak tudatosítania kell, hogy a szentségek nem végcél jelentenek, hanem állomást a Jézus/Egyház felé vezető úton. Sajátosan tudatosítani kell ezt a bérnialás esetében.

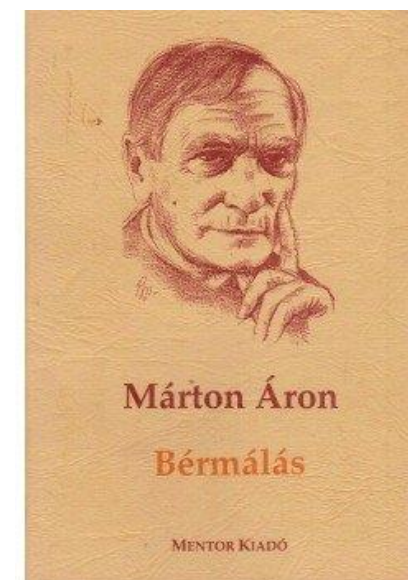
Emlékezetünkbe kell idéznünk a hazai adatokat, amelyek szerint 1985 táján a katolikusnak keresztelt gyermekeknek mintegy 28%-a bérnialkozott, de felsőtagozatos hittanra csak a gyermekek kb. 10%-a járt, s a 14 éven felüliek hittanára pedig csak a kereszteltek 2-3%-a.

Ha a bérnialással kapcsolatos mősztagógiáról beszélünk, erre már a szentségre jelentkezéskor fel kell készülni. Mert ha egy plébánián kialakult a szokás, hogy a bérnialkozás = „kibérnialkozás”, akkor ezzel a szemlélettel már a jelentkezéskor szembe kell szállni. Csak így biztosítjuk, hogy a csoportnak az elinduláskor a szentség valódi célja lebegjen a szeme előtt: hogy a bérnialásra készülık ne befejezni akarjanak valamit, hanem elkezdni vagy folytatni.

A Német Püspöki Kar bérnialkozási útmutatása előírja, hogy a felkészülés plébániai csoportban történjék, ne az iskolai hittan keretében; hogy ily módon is akadályozzák a szentség felé való sodródást. A lelkipásztorok biztosítsanak olyan körülményeket – írja elő -, amely lehetővé teszi, hogy a jelentkezés személyes döntésből fakadjon, és ne csak a családi, iskolai, plébániai „megszokások” motiválják azt.



## Márton Áron BÉRMÁLÁS



## **„... a Kegyelmes Főpásztor megjelenése, templomi istentisztelete s főleg a bérmálás ünnepélyes keretében jótékony hatással volna a kisdudnyai körében”**

– nagyszebeni főesperes plébános felkérő leveléből GyÉL, 6196. doboz 25. csomó, 1500-1956. sz.

- **Bérmaút előkészítése - Körlevél 1946** – GyÉL, 359-1946, III. Körlevél (1956-ban, 1968-ban, 1971-ben)
  - Mailáth püspök rendje
    - bérmálás szentségének kiszolgáltatása
    - már korábban megbérmáltak lelkében a Szentlélek kegyelmeinek a megújítása
    - plébánia/egyházközség hivatalos de atyai megvizsgálása

### **I. Bérmálás előkészítése**

- **Kik bérmálkozzanak?** – „...első és legfontosabb teendők tehát a felvilágosítás és a helyes propaganda eszközeit igénybe venni, hogy senki a híveink közül ne maradjon megbérmálatlanul.”
- **Kik bérmálkozhatnak?**- „...mindazok, akik eljutnak értelmük használatára ...”
- **Kik nem bérmálkozhatnak?** – (a.) megbérmáltak, keleti keresztények, b.) házasságrendezések) „A szeretetteljes részvétellel történő elutasítás jobb eszköz a komoly megtérésre, mint a könnyelmű engedékenység.”

- Ki lehet bérmaszülő? – „A megbérmált és a bérmaszülője közt lelki rokonság áll fenn; ezért a bérmaszülőnek feladata szívén viselni lelki gyermekének javát, és élete példájával gondoskodni katolikus neveléséről.”
- Bérmálási oktatás – „...nem általános hitoktatás, hanem a bérmálás szentségének méltó és gyümölcsöző felvételéhez szükséges tudnivalók közlése...”(külön felnőtteket és külön a gyerekeket)
  - Célja – „...elegendőképpen értsék meg mit tesznek amikor bérmálkoznak; ismerjék meg a Szentlélek Istent és vágyakozzanak hét ajándéka után.”
    - „Adjuk elő szemléletesen a bérmálás szertartásait...a szertartások jelentőségét, szentségvoltát, fölavat minket a külön Krisztus szolgálatára (militia Christi)...”
    - „...Szentlélek Isten és irántunk való szeretete, hét ajándékát és azok értékét...”
    - „...képeességet és erőt ad nekünk szent hitünk megvallására a legnehezebb körülmények között is, valamint hitünk gyakorlására és apostoli terjesztésére.”
  - **Felnőttek – „...nem hanyagolja el a katolikus hit alapigazságainak átismétlését...mélységeit, szépségét és erejét...elsősorban a katekizmus tanítása, különös tekintettel a Szentlélekre...”**

## II. A hívek előkészítése a bérnálási kegyelem megújítására

- „...az egész plébániának szent ünnepe.” „Gondoskodnunk kell tehát , hogy a kegyelem jól előkészítést lelkekbe jusson és ott bőséges gyümölcsöt teremjen.”
- Templomi előkészítés
  - „... hirdesse ki a plébános azonnal ...”
  - a.) „... előkészítés egyik fontos feladata a tanítás ... sorozatos összefüggő előadásokat tartsunk a Szentlélek Istenről, hét ajándékáról, a kegyelmi életről, a Szentlélek megújulásáról lelkünkben ... tartsunk legalább egyszer oktatást a bérmaszülőknek ... kössük szívükre a bérnálásból eredő szent rokonság fontosságát és szent voltát.”
  - b.) templomi ájtatosságok tartása
  - c.) kedvező gyónási alkalmak
- Templomon kívüli előkészítés
  - a.) „... látogassuk meg az egyes családokat és hívjuk meg...”
  - b.) érvénytelen házasságok rendezése
  - c.) vallásos tárgyú érdekes előadások

- Az ifjúság előkészítése – „Külön szorgos munkát és nagy körültekintést igényel a plébániai ifjúság előkészítése a Szentlélek kegyelmeinek megújítására; mert egyrészt a plébániánk jövője függ ettől, másrészt a Püspök a bérnállással kapcsolatban a már megbérnált mindkét nemű ifjúságtól ünnepélyes ígéretet kíván bevenni.”
  - **„...az egyházközségi ifjúság A. C. csoportjába tartozó fiú és leány-ifjúságnak (14 éves kortól felfelé) megerősítése az öntudatos és hitéhez hű életben”**
  - Ígéritek-e, hogy a katolikus szent hitet mindenkor hűségesen megtartjátok és attól semmi csábításra földi érdekből el nem pártoltok?
  - Ígéritek-e hogy majdan a házasságotokat Isten és az Egyház törvényei szerint kötitek, hogy családotokat és gyermekeiteket katolikus szellemben nevelitek?
  - Ígéritek-e, hogy a katolikus keresztény elvekhez mindenben és mindenkor hűségesek maradtok, hogy a közéletben és mindenkor Isten törvényeinek és az Egyház tanításának szellemében dolgoztok?

### III. A püspöki vizsgálat előkészítése

1945  
előtt



Bérmálási beszéd, Gyulafehérvár, 1939.

*„...a bérmálás szentségében a Szentlélek Úristen a megkeresztelt embert megerősíti, hogy 1.) a hitét állhatatosan megvallja és 2.) hite szerint éljen.*

*„...a szent hitben amiben neveltek hűségesek maradjatok, ne szégyelljétek, hanem imádsággal, keresztvetéssel és a vallás felett gúnyolódók bátor visszautasításával büszkén valljátok, hogy katolikusok vagytok. S ha egykor titeket is megkísért a kísértő, hogy vallásotokat cseréljétek fel más vallással, jusson eszetekbe a mai szép nap, amikor a Szentlélek Úristen Krisztus katonájává tett és ti azt ígértétek, hogy nem hoztok szégyent az Ő nevére, inkább éheztek, inkább lemondotok a könnyebb életről, emberek kitüntetéséről;...”*

Bérmálási beszéd, Gyulafehérvár, 1939.

*„...a bérmálás szentségében a Szentlélek Úristen a megkeresztelt embert megerősíti, hogy 1.) a hitét állhatatosan megvallja és 2.) hite szerint éljen.*

*„Ezalatt nemcsak azt értjük, hogy jámbor istenfélő életet folytattok, rendszeren imádkoztok, szentmisét hallgattok, a parancsolt ünnepeket és böjtöket illően megtartjátok és a szentgyónást és szentáldozást nem hanyagoljátok el, hanem azt is, hogy a katekizmust és a Bibliát nem felejtitek el ... katolikus újságokat és könyveket vesztek, katolikus egyesületekbe iratkoztok be...fiúk nem vesznek el olyan lányt s a lányok nem mennek férjhez olyan fiúhoz, aki nem jó katolikus, vagy aki nem jönne el veletek a plébános úrhoz, hogy az oltár előtt eskessen meg titeket. S az első kép, amivel szobátok falát díszíteni fogjátok, egy szép kereszt és a Szűzanya képe lesz.”*

Bérmálási beszéd Pünkösdkor, Gyulafehérvár 1941. június 1.

-miután a Szentlélek hét ajándékáról beszél...

*„Egy felfordult világ kellős közepén állunk. A régi szenvedéseinkhez újabb szenvedések jöttek. Minden nap újabb megaláztatásra, bajra, keserűségre ébredünk, s a holnapi napunk, holnapi kenyerünk felől nem vagyunk biztosak...”*

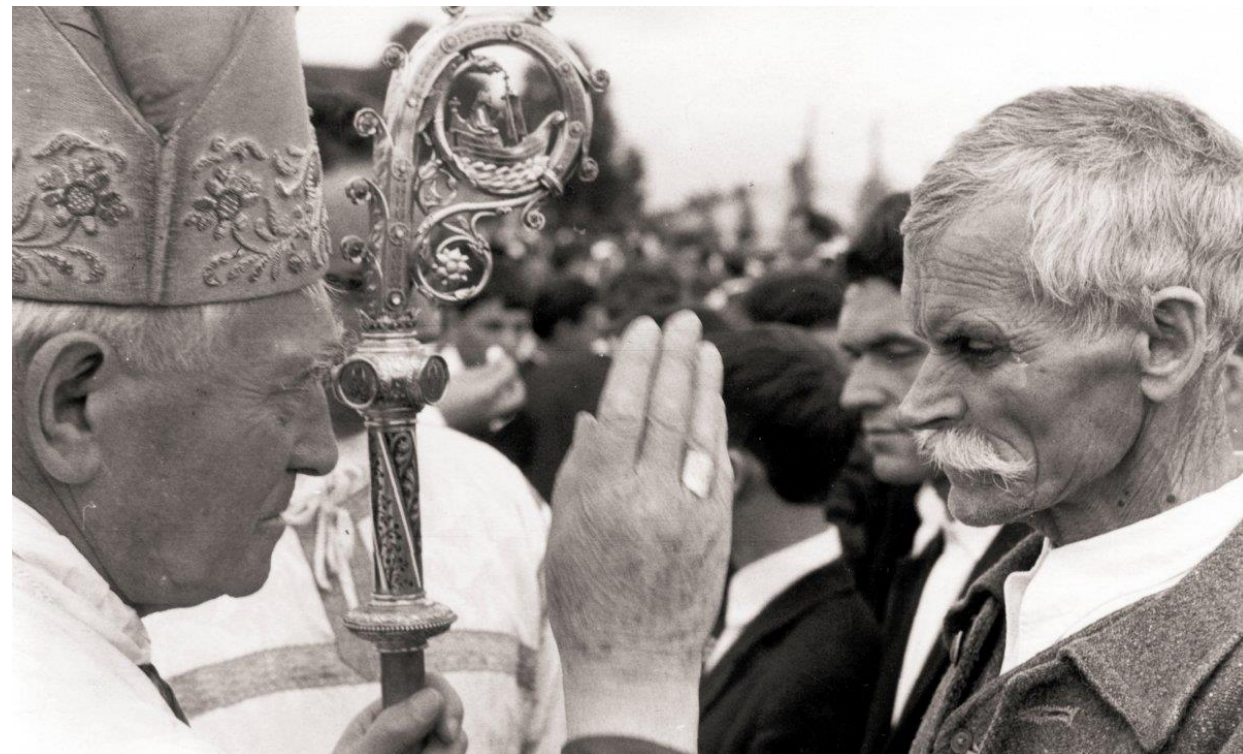
*„Ide férfiak kellene, akik Isten fegyverzetébe öltöznek és nem félnek semmitől. És katolikus nők, akik nőiességüket nem vesztegetik el s nem önmagukat keresik, hanem tudnak lelkesedni, s a család és az anyaság szolgálatában képesek önmagukat feláldozni.*

*A szülők ne aggódjanak, he nem tudnak gyermekeik számára vagyont gyűjteni. S még azon se, ha nem tudják őket olyan előkelően nevelni, mint ahogy szeretnék. Gyermekeitek neveteket, akkor fogják áldani, mert a legértékesebb örökséget akkor kapták, ha a Szentlélek kegyelmeivel acélkemény és kristálytisza jellemhez segítitek, ha becsületességre, munka és igazságszeretetre és istenfélelemre nevelitek őket. És ha olyan ifjúságunk lesz, amelyik Isten védelme alatt és megvesztegethetetlen felelősségtudattal, becsületérzéssel, munkaszeretettel, duzzadó testi és lelki erővel indul az élet munkahelyeire, akkor a jövőnk miatt nem kell aggódnunk.”*

# 1945 után



1945  
után



# A bérmálás szentsége a három ígéret kötelezettsége

*„...A keresztség szentsége beiktatja az embert a hívek közösségébe, az Egyházba és összekapcsolja Krisztussal. A bérmálás szentségével pedig a Szentlélek Úristen a megkeresztelt embert megerősíti, hogy hitét állhatatosan vallja és hite szerint éljen.*

*...sohasem volt könnyű ma pedig nemcsak nehéz, hanem bizonyos értelemben merész vállalkozás is...*

*A keresztény hit súlyos vallási és erkölcsi követelményekkel jár; kemény feladat, aminek a vállalásához bátorság, erős meggyőződés, férfias elszántság szükséges.”*

---

MÁM 35. dos., 3. b., 1-3 lap.; 36. dos., 3. b. 1-3 lap. ... Kedvelt beszéde volt ez Márton püspöknek. Több helyen is elmondta, és pedig – a gépirat utolsó lapjának hátoldalán található, kézzel írt feljegyzés szerint -:  
1970: Marosújvár, Dánfalva, Csíkszereda, Csíkszépvíz, 1971: Medgyes, Csíkszentkirály, Kozmás, Jobbágytelke, Maroszentgyörgy, Nyáradremete, Székelybő, Ákosfalva; 1972: Kovászna, 1973: Szászváros ...

## 1. Első ígéret a hit megtartása

*„ ... eddigi történelemnek legforradalmibb korszaka ... (természettudományok újkori eredményei, a technika tudományos alkalmazása, az atomfizika fejlődése, az elektronikus számítógép, a kibernetika ...)*

*Nem kell tehát ebben a világban elszakadnia az Istentől, nemcsak megrekedhet benne, de meg is találhatja az Istent. Nemcsak a mennyet, hanem a földet is az Isten teremtette. S a világ minden múlandósága és bűnössége ellenére, Jézus Krisztusban be van kapcsolva Isten örök életébe. S földi életünk istenszolgálat lehet ebben a világban is, ha magunk egyéni életét úgy éljük és a földön oly világ építésén szorgoskodunk, mely megegyezik az Isten tervével.”*

## 2. Második ígéret a házasság

*„ Az emberiség életfáját a házasság és a család táplálja ... a házasság életfájának négy gyökérszála van: nemiség (sexus), fajfenntartás (genus), szerelem (erosz) és erkölcs (ethos), s a korszellem férgje mind a négyet rágja.*

...

*... szent dolog, s úgy kell felfogni és élni. A házasság a családban, mint a nemzősejtben, adva van az egész emberélet, hanyatlása vagy felemelkedése is. S ha ez a forrás megzavarodik, vagy elapad, elapad a nép megújulásának a lehetősége és reménye is. A halál árnyékában sorvad a nép, melynek fiai és leányai nem vállalják a szent felelősséget egymásért, népükért, Istenért. De boldog és bizalommal nézhet a jövő felé, ha fiai és leányai életfakasztó örömmel raknak fészket.”*

### **3. Harmadik ígéret a felebaráti szeretet**

*„ ... A szeretet szinte nyomtalanul eltűnt. Mindenki csak maga akar élni, érvényesülni, foggal kötőmmel.*

...

*A keresztények elsőrendű missziós feladatot teljesítenek, ha vállalják a krisztusi küldetést, és a saját életükkel mutatják meg, hogyan lehet és kell Istent tisztelni, egymásért felelősséget érezni, és nem hagyni el senkit, aki bármilyen tekintetben segítségre szorul.”*

# Ki nekünk Krisztus?

*„ ... Senki sem tudja elképzelni, hogyan volt az, amikor Krisztus a kereszten függött. Csak amilyen mértékben az ember keresztény lesz és megtanulja az Urat szeretni, kezd valamit megsejteni...Kezdi sejteni, hogyan vetette az Isten Fia – minden vonakodás és fenntartás nélkül – mindenét: a testét, a szívét és az értelmét a mindent megemésztő szenvedés martalékául a könnyörtelen halálig, a mi bűneinkért.*

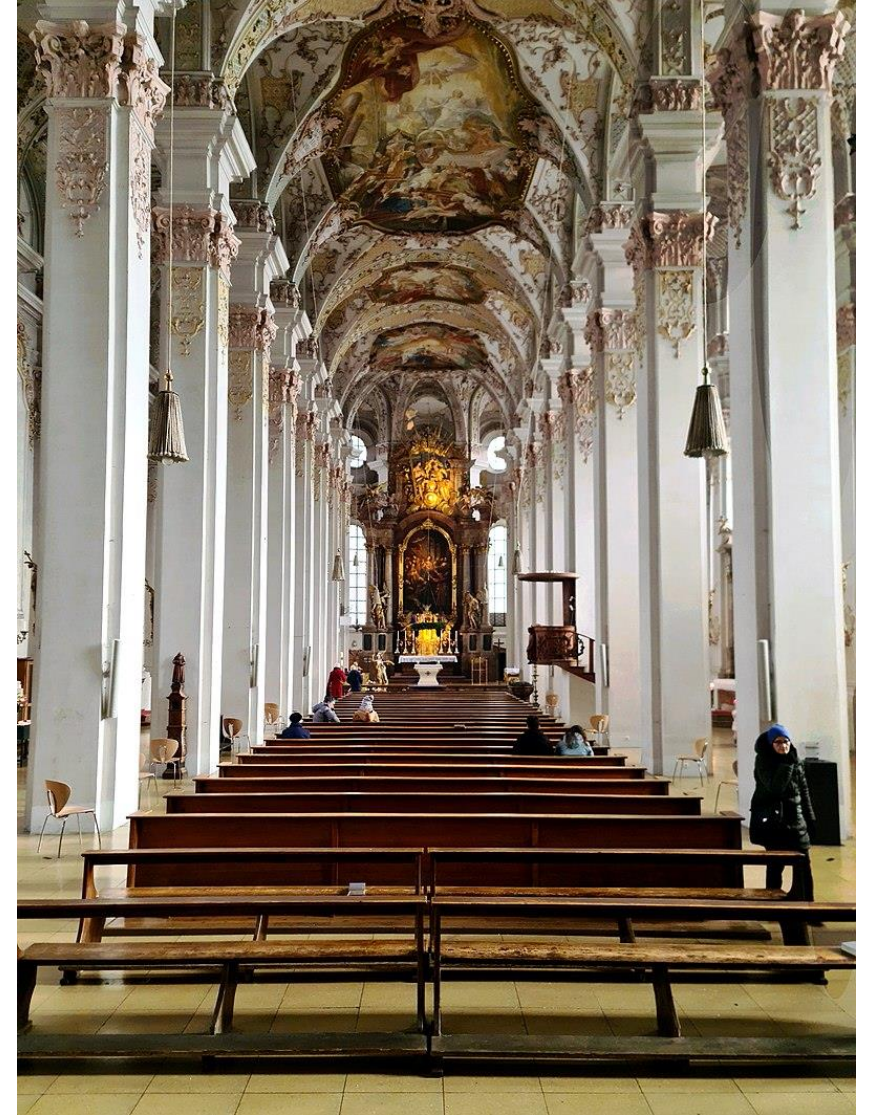
...

*A keresztség szentsége ezzel a Krisztussal kapcsolja össze a megkeresztelt embert. A bérmlás szentségének a felvételével pedig a megkeresztelt ember tudatosan és szabad elhatározásból leköti magát ennek a Krisztusnak és az Ő tanításának. Ezért a bérmlándók a szentség felvétele előtt megújítják előttem a keresztségi fogadalmat és beveszek tőlük még három ígéretet. Az első a hit megtartására, a második a házasságra és a harmadik a felebaráti szeretetre vonatkozik.”*

---

MÁM 35. dos., 9. b., 1-3 lap. Az első változat 1969-ben íródott, ezt 1970-ben átírta a püspök. Több helyen és több alkalommal elmondta ezt a beszédet: 1970: Csíkszenttamás, Csíkmadéfalva, Csíksomlyó, Kóstelek, Gyimesközéplak; 1971: Toroczkószentgyörgy, Csíkszentimre, Lázáfalva, Csíkmindszent, Abafája, Marosjára, Ehed, Nyárádselye; 1972: Tökés ...





*„Vessző kél majd Izáj törzsökéből, hajtás sarjad gyökeréből. Az Úr lelke nyugszik rajta: a bölcsesség és az értelem lelke; a tanács és az erősség lelke; a tudás és az Úr félelmének lelke, s az Úr félelmében telik öröme.”*

Iz 11, 1-3



Az oldalfolyosók falai mentén található hét festményt Peter Jakob Horemans készítette, és 1753-ban festették. Allegóriákban képviselik a Szentlélek hét ajándékát: bölcsességet, értelmet, tanácsot, erőt, tudományt, jámborságot és istenfélelmet. A tudomány bal oldali képe a háborúban megsemmisült, és 1993-ban Karl Manninger egészítette ki.



ISTENFÉLELEM LELKE



JÁMBORSÁG LELKE



TUDOMÁNY LELKE



ERŐSSÉG LELKE



TANÁCS LELKE



ÉRTELELEM LELKE

# BÖLCSESSÉG LELKE





KÖSZÖNÖM  
*a figyelmet*